

KMETOVALEC

Glasiló Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Clani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za neclane 20 Din. za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

štev. 4.

V Ljubljani, 28. februarja 1929.

XLVI.

VSEBINA: Naša kmetijsko-gospodarska politika. — Sušenje hmelja pri umetnem prepihu. — Našim kmetovalcem! — Montafonska pasma v Novem Kloštru. — Vzdrževalna in proizvajalna krma. — Bradavice pri domačih živalih. — Pravila samostojnega odseka za perutninarstvo in kunčjerejo. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Inserati.

Naša kmetijsko - gospodarska politika.

Od obstoja naše države semkaj je bila naša državna gospodarska politika brez pravega načrta. Če pogledamo samo carino, ki se je tako menjala zlasti za poljske pridelke in za predmete, ki jih uporabljata nas kmet, vidimo, da ni bilo pravega razumevanja za potrebe nasega kmetijskega naroda. Enkrat se je carina povisala, drugič zopet znižala, ali popolnoma ukinila, ali pa nanovo uvedla. Vse to je nam še v dobrem spominu. Kmetijska družba je vedno zastavljala svoj glas ter opozarjala merodajne faktorje, da se dela kmetijskemu stanu krivica. Koliko predlogov, koliko predstav in protestov je družba predložila, in sicer pravočasno raznim vladam, ali povečini se niso na to dosti ozirale. Merodajna je bila vladam le državna blagajna, v katero se je stekal denar.

Pa tudi za ostalo poljedelsko politiko ni bilo pravega razumevanja. Samoobsebi umevno bi bilo za našo agrarno državo potrebno, da se z vsemi sredstvi omogočuje in pospešuje izvoz naših poljskih pridelkov v inozemstvo. Na drugi strani pa, da se pri uvozu strojev in orodja, ki ga potrebuje naše poljedelstvo za izboljšanje in povečanje produkcije, ukine uvozna carina; zlasti za one predmete, ki se v naši državi ne izdelujejo v dovoljni meri. Od početka sem se je hotelo pri nas podpirati domačo industrijo na škodo poljedelstva. Ali uvidelo se je šele v zadnjem času, da je bilo to pogrešno, kajti od te industrije ni imelo naše poljedelstvo ničesar drugega nego škodo. Čakati bi morali še dolgo, da bi naši domači industrijski izdelki odgovarjali poljedelskim zahtevam. Izguba vsled tega je bila velikanska ne samo v industriji, temveč še bolj pri našem poljedelskem gospodarstvu.

Isto velja tudi glede prevozne tarife po domačih železnicah. Ta prevozna tarifa se ni nikdar ozirala na zahteve kmetijstva. Podražila je tako naše domoče proizvode, da se večkrat niso mogli izvažati na tuja tržišča. Posledica tega nerazumevanja za koristi našega poljedelskega naroda, je privedlo našega kmeta do tega, da je skoraj onemogel in

obupal. Naše kmetijstvo je postalo pasivno, kmet je obubožal.

Sedaj imamo ministra-strokovnjaka, dr. Frankeša, moža na pravem mestu. Ze prvi ukrepi njegovega kratkega ministrovanja so globoko posegli v nase gospodarstvo. Vse izgleda, da se dela po določenem načrtu in z največjim razumevanjem. Kmetijska družba je s posebnim predlogom predložila ministrstvu razne zahteve, ki se tičejo olajšave na eni strani pri izvozu kmetijskih pridelkov iz Slovenije, na drugi strani pa pri uvozu strojev, orodja in raznih pripomočkov, ki se pri nas ne izdelujejo in ki so za pospeševanje našega kmetijstva neobhodno potrebni. Družba stoji vedno na braniku interesov našega kmetijstva ter upa, da bo spomenica pri izdelavi novega tarifnega zakona gotovo pripomogla k izboljšanju naših gospodarskih razmer.

Fr. Kafol.

Sušenje hmelja pri umetnem prepihu.

Že večkrat smo opozarjali na tem mestu hmeljarje na izredno važnost pravilnega sušenja hmelja ter smo naglašali, da je ena glavnih napak našega v drugih ozirih res prvovrstnega pridelka presušeno ali zažgano blago.

Pri danih razmerah je pa vendar dokaj težavno, včasih celo nemogoče, držati se predpisane toplote 40° C. Delo namreč ne gre izpod rok, ker se lese prepočasi spraznujejo. Zaloge surovega hmelja se pričnejo kopičiti, kar pa je nedopustno, ker se surovo blago silno rado na kupih segreje in utrpi s tem na barvi. Večjih količin pa ne moremo na tenko razgrniti. Sušilnice, ki so se gradile v normalnih letih, so v letih dobrih kupčij in temu sledečemu povečanju hmeljišč premajhne. Zalibog pa ni mogoče sušilnic kar čez noč raztegniti kakor harmoniko, temveč stane vsaka prezidava sušilnice, ki je grajena vsaj za 70 let, ogromno denarja. Nikakor pa vendar ne kaže graditi tako ogromnih sušilnic, da bi zadoščale tudi temu komaj vsako deseto leto se ponavljajočim izrednostim (ekstremom), ker bi se tako investirani kapital zelo slabo obrestoval.

Tudi v drugih hmeljskih okoliščinah so se pokazali isti nedostatki. To je dalo povod podjetnim teh-

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

Našim kmetovalcem!

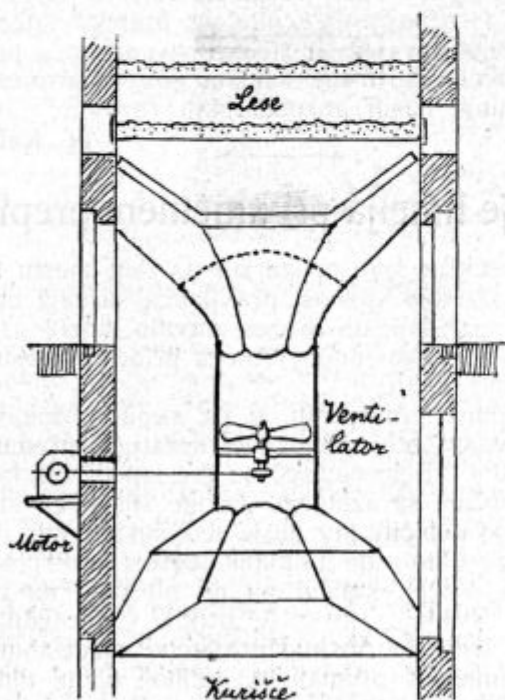
Našim sadjarjem!

Po došlih poročilih je v raznih krajih pozeblo tudi drevje, zlasti tamkaj, kjer je bilo izpostavljeno hudim mrazom. Odpornost dreves je ščitila vsekako debela snežna odeja, ker so bile korenine zavarovane. Na pomlad bo zato veliko povpraševanje po dobrih cepičih, ker so vrhovi mladih dreves pozebli. Treba jih bo precepiti. Obračamo se vsled tega na vse naprednejše sadjarje, da skušajo nabrati čim več dobrih cepičev od raznih sort, jih lepo etikirajo in zvežejo v butarce ter shranijo in sporočijo Kmetijski družbi, Sadjarskemu društvu in kmetij. strokovnjakom, da jih zamorejo pravočasno med prosilce porazdeliti. — Na razne pritožbe zaradi voluharja, priporočamo poleg lovljenja s pastmi, gojitev dobrih mačk in psov, tudi nastavljanje z Zelio-pasto zastrupljenega korenja, odnosno peteršilja. Kdor ima divjake, naj to tudi javi naši družbi.

Našim vinogradnikom!

Huda zima je letos zadržala običajna dela v vinogradih. Takoj, ko sneg skopni, bo treba pričeti pripravljati kolje, popravljati podzidja, odporne zidove in škarpe ter očistiti odvajalne jarke in zbiralnike. Ker je ponekdo pozeba uničila rodni les, se bo treba sedaj natančno prepričati o velikosti poškodbe. Ako zapazimo, da so pri prerezu očesa črna ali da kaže rodni les znake pozebe, t. j., da je uničena na njem zelena kambijalna plast pod lubom in je postala črna, potem je treba na vsak način previdnostj pri reznji. Predvsem naj se počaka z reznjo. Način reznje se ravna po pozebi. Reznji je krajše ali daljše kakor običajno ter pustiti na vsaki trti rodni les, ki ima od 4 do 12 očes, kakor je pač trta močna. Pozebljih trt naj se nikar preveč ne nalaga. Kdor zbira cepiče, je treba pri tem še posebne previdnosti. Oni, ki ni v jeseni gnojil trtam, naj stori to sedaj po reznji. Od umetnih gnojil priporočamo uporabo nitrofoskala, ki ga vzamemo na oral od 400 do 450 kg.

nikom, da so skušali izboljšati sušilnice. Smoter tehničnih novosti je vedno ta, da pridobimo z novo iznajdbo na času, prostoru, da zmanjšamo potrebno

Pod. 9. Prerez hmeljne sušilnice „Elektra“ z ventilatorjem na motorski pogon.

energijo in pridobimo na kakovosti pridelka. Vse te pogoje je pri sušilnici sijajno rešil inž. A. Haberzettl v svojem patentiranem sistemu „Elektra“. Ker je zadeva izboljšanja sušenja nujna potreba našega hmeljarstva, hočem podrobneje opisati ta sistem in naglasiti njegove prednosti.

Kakor je razvidno iz načrta (slika 9.) je grajena sušilnica Elektra takole:

1. Zbiralni lijak za vroči zrak, ki se tvori nad kuriščem.

2. Cilindrična cev, ki je nanj pritrjena. Vanjo je vdolan ventilator, ki sesa iz zbiralnega lijaka vroči zrak in ga pritiska z vso silo navzgor. Ventilator žene elektromotor 0,5—2 HP, kakor je pač velika sušilnica.

3. Na cilindrično cev je pritrjen razdeljevalec toplote, nanj odvodni lijak za vroči zrak, ki vroči zrak enakomerno pod lesami razdeli in ga krepko pritiska skozi hmelj na njih.

4. Različni regulatorji, ki skrbijo za enakomerno toploto.

Kakšne prednosti nam pa nudi ta sušilnica oziroma priprava, ki jo moremo enostavno vstaviti v vsako že obstoječo sušilnico Linhartovega ali Saazia sistema?

Predvsem nam ni treba povečavati že obstoječih sušilnic, ravnotako so pa lahko nove sušilnice $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ ploskve manjše, kakor bi odgovarjalo normalni potrebi. Da se pri tem prištedi mnogo gradbenega gradiva, posebno, ker bi zadoščala za naše srednje hmeljarje (15—20 met. stotov pridelka) mala sušilnica 5 m². Koliko prihranimo na času, delu in kurjavi, če pomislimo, da se posuši na „Elektri“ z umetnim preprihom lésa hmelja v $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ času. Če posušimo na navadni sušilnici na 5 m² v 24 urah 150 mernikov svežega hmelja, smo z uporabo Elektra-sistema že v 7 urah s to količino gotovi, torej moremo na Elektri v 24 urah neprestanega obrata čez 500 mernikov posušiti. Kakšnega pomena je to, bo pač uvidel vsak hmeljar, ki mora ves izmučen od dela v hmeljniki čez dan še v sušilnici prečuti cele noči, ki mu spodkopavajo zdravje. Z reguliranjem brzine ventilatorja moremo poljubno zvišati ali zni-

žati toplino. Popolnoma smo neodvisni od vremenskih neprilic, kar bo znal ceniti praktični hmeljar, ki ve, koliko muke mu prizadeva nizki zračni tlak pred nevihto ali deževjem, ko ne pomaga vsa kurjava nič in tiščiči vroči zrak k tlom. Ali, kadar je sezona obiranja v znamenju dežja in kar teče od hmelja, dočim je zrak prenasičen vlage. Kar nemo-goče je dobiti v barvi prvovrstno blago. Pri „Elektri“ pa mora zrak krožiti in odstranjevati sproti vso vlago.

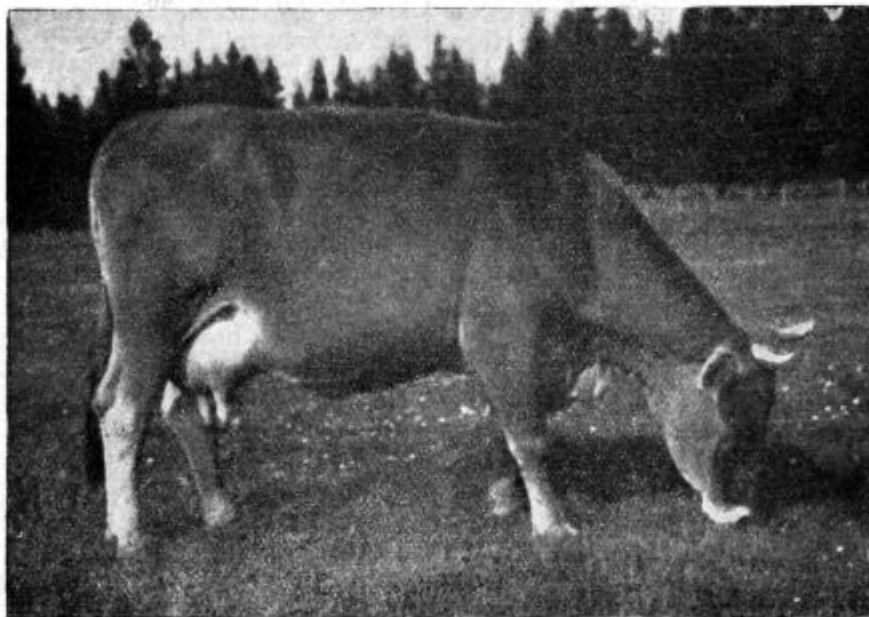
Ker se tu lahko držimo predpisanih 40° C, se nam ni treba bati, da blago zažgemo, temveč mu ohranimo vse smole v prvotnem stanju, posebno pa nam ne izhlapijo eterična olja, ki dajo hmelju aromo, zaradi katere vedo posebno nemške pivovarne tako ceniti naš golding.

Tvrdba inž. A. Habertzettl v Kladnem (ČSR) je pripravljena oddati kakšni domači tvrdki uporabo pa-

bora, in sicer prvovrstne. Uspeh je bil ta, da sem imel v hlevu močne živali, ki so pa malo molzle. Od 6 do 8 krav sem dobil mleka povprečno na dan l. 1904. samo 13 l, l. 1905. 16 l, l. 1906. 10 l, l. 1907. 14 l, l. 1908. 11 l, l. 1909. 17 l, l. 1910. 21 l, l. 1911. 18 l, l. 1912. 15 l, l. 1913. 21.8 l in l. 1914. 21.7 l,

Po odbitku mleka za uslužbence mi ni ostalo toliko mleka, da bi imel potrebno surovo maslo za lastno potrebo. Moral sem ga dobivati od drugod.

Takrat me je preoovoril moj pokojni sosed baron Cnobloch, ki je bil podpredsednik rejskega društva za planinsko sivo živino, da sem l. 1912. nakupil dve telici take živine iz njegove črede. Pozneje sem dokupil še dve kravi iz Švice in eno iz Predarlškega. Od teh 5 glav izvira današnja moja čreda. V teku 17 let sem dobil 7 bikov, sam prvovrsten material. Montafonci so sčasoma izpodrinili vse murbodenske živali.

Pod. 10. Krava „Mirka“ iz reje v Novem Kloštru.

tenta „Elektra“, kar bi značilo, da ostane denar doma in bi ne imel hmeljar sitnosti in nepotrebnih carinskih stroškov. Uverjen sem, da bo v par letih to sušenje hmelja z umetnim preprihom izpodrinilo stare načine, kot je moderna sušilnica hitro izpodrinila prvotni način sušenja na lesah v sobah. Želim le, da bi šli naši hmeljarji vzporedno z napredkom v tujini, da lahko vzdrže težak konkurenčni boj bodočih let.

I. K.

Montafonska pasma v Novem Kloštru.*

Veleposestnik Oton Pollack nam sledeče poroča o uspehu svoje reje, ki ga je imel z murbodensko in montafonsko pasmo.

Ko sem prevzel l. 1904. posestvo, je bilo v hlevu 20 glav murbodenske živine, ki je štela 6 do 8 krav. Pozneje sem dokupil nekaj krav v okolici Judenburga. Bike sem kupoval od deželnega od-

Montafonska živina se v mojem hlevu izvrstno sponaša in napreduje v vsakem oziru. Živali so krepke rasti in zenačenih životnih oblik. Tudi so popolnoma zdrave, kar izpričuje tudi vsakoletno tuberkuliniziranje.

Čreda šteje danes 17 krav, 5 dvoletnih telic, 6 mladih bikov, 6 teličic in 1 bika. Zaradi dobre mlečnosti se je število krav od leta do leta za 1 do 2 komada zvišalo, tako da je danes ob močnem krmjenju količina mleka tako velika, da zamorem vsak dan en zabojček surovega masla v kosih po ¼ kg dobavljati. Krave same molzejo tekom zadnjih let povprečno na dan in kravo:

l. 1926.	11 kg mleka
l. 1927.	13 kg ..
l. 1928.	12.7 kg ..

Najboljše molznice so dale mleka, in sicer:

krava „Beta“ je dala l. 1926 5289 kg mleka,
 „Blanka“ je dala l. 1927 6926 kg mleka,
 „Mira“ je dala l. 1928 8007 kg mleka.

Slika 10. nam kaže kravo „Mirko“, ki je dala v devetletnem povprečju po 11 kg na dan. R.

* Novi Klošter pri Št. Petru v Savinjski dolini.

Vzdrževalna in proizvodjalna krma. Krmljenje po užitku. Sestava krmil po škrobnih vrednotah.

V zadnjem članku „Krmljenje krav po dr. Kellerju na podlagi škrobnih vrednot“ je bila krma v dnevnem odmerku ločena v dva dela, v **vzdrževalno** in **proizvajalno** krmo. Stvarno se te krme ne da prav deliti, pač pa miselno, ker posega tudi vzdrževalna krma s svojim učinkovanjem v proizvodjanje in nasprotno.

V dnevnem odmerku za 500 kg težko molzno kravo je bila **vzdrževalna krma** določena sledeče:

- 6 kg sena,
- 5 kg ovsene slame in
- 20 kg pese.

To krmo dobe vse krave brez izjeme. Zato jo imenujemo tudi **osnovno krmo** ali **glavno krmo**. Namenjena je predvsem za vzdrževanje telesne teže. Seveda nam krava tudi pri tej krmi molze, če bi ne dobila nič drugega, toda ta molža bi šla na račun njene teže in telesne moči. Zlasti pesa bi ugodno vplivala na njeno mlečnost.

Drugi del krme je namenjen za proizvodjanje mleka, zato ga imenujemo **proizvajalno krmo**. Kot taka veljajo pozimi poleg sočnega korenstva posebno različna močna krmila, oljnate tropine itd. V našem primeru je bila v dnevnem odmerku določena za 500 kg težko kravo, ki molze na dan 10 l mleka, sledeča proizvodjalna krma:

- 1½ kg pšeničnih otrobov in
- 1½ kg lanenih tropin.

Za dosego večjega užitka je merodajna predvsem proizvodjalna krma. Zato na tratimo krmo, če dajemo molznim kravam samo toliko in take krme, kakor je potrebna za vzdrževanje telesne teže in moči; pravi užitek se pokaže šele s pokladanjem

proizvajalne krme. Čim več nam daje krava mleka, tem več potrebuje proizvodjalne krme in nasprotno.

Vse krmljenje se ima pri kravah ravnati **po mlečnosti**, ali še bolje povedano, **po užitku**. Pri odmerjanju proizvodjalne krme ni namreč merodajna samo mlečnost krave, ampak obenem tudi njena hasnovitost, ki se da z besedo „užitek“ še najbolje označiti. Krmljenje po užitku pomeni torej krmljenje po mlečnosti in po rentabilnosti, t. j. po tem, kako se nam krma izplačuje.

Naše krave dobe povečini samo vzdrževalno krmo ali kaj malega proizvodjalne krme. Zato so tudi uspehi pomanjkljivi. Krave nam malo molzejo in se reja slabo izplača. Z močnejšim, proizvodjalnim krmljenjem — v kolikor se izplača — moramo na to vplivati, da se dvigne mlečnost in dobičkanost molznih krav.

Merodajna za uspeh kravje reje je njena rentabilnost, toda ne samo rentabilnost krmljenja, kakor je bila zadnjič navedena, ampak rentabilnost celokupne reje, ki obsega še celo vrsto raznih drugih stroškov, ki jih imamo z rejo molznih krav. Zadnjič sem navedel samo stroške krmljenja in še ti so bili pri domačih krmilih nizko nastavljeni, tako n. pr. pri krmiski pesi kilogram samo po 10 par. Ako bi ceno postavil na 25 par, kar bi bilo upravičeno, bi se ves končni uspeh takoi močno izpremenil, ker bi ostalo namesto 4.90 Din prebitka samo 1.90 Din.

Kakor rečeno, se morajo na pri obračunu za rentabiliteto upoštevati še vsi drugi stroški kakor so za strežbo, za amortizacijo, za obresti, za hlev, za inventar, ki znaša v celoti toliko, da je ves uspeh le navidezen in da trpi gospodar v resnici izgubo, če upošteva vrednost svojega dela.

Kdor bi hotel na zadnjič podanih vodilih sestaviti dnevni odmerek krme za krave po škrobnih vrednotah, se lahko nanči o sestavi in škrobnih vrednoti najvažnejših naših krmil iz sledeče tabele:

Sestava in škrobna vrednota krmil.

Vrsta krmil	Beljako- vine %	Škrobna vrednota za 100 kg kg	Vrsta krmil	Beljako- vine %	Škrobna vrednota za 100 kg kg
Seno, dobro	3.8	31.0	Buče	0.4	7.4
„ prav dobro	5.0	36.2	Ječmen, zrnje	6.1	72.0
Otava	5.6	35.7	Oves, zrnje	7.2	59.7
Kislo seno	3.0	20.9	Koruza, zrnje	6.6	81.5
Suha domača detelja, dobra	5.5	31.9	Pšenični otrobi, drobni	11.1	48.1
Suha dom. detelja, prav dobra	7.0	35.6	„ „ debeli	9.1	42.6
Suha lucerna, pred cvetjem	8.1	26.5	Pivovarske tropine, sveže	3.5	12.7
Suha rdeča detelja (inkarnatka)	5.5	27.4	„ „ suhe	14.1	50.3
Slama, pšenična	0.6	9.7	Sladne kali	11.4	38.7
„ ječmena zim.	0.5	10.7	Lanene tropine	27.2	71.8
„ ovsena	1.0	17.0	Orehove tropine	38.7	75.7
„ koruzna	1.3	20.3	Sezamove tropine	34.2	71.0
Krompir	0.1	19.0	Ribja moka	43.6	44.0
Korenje	0.4	8.7	Mesna moka	63.6	89.9
Pesa	0.1	6.3	Mleko	3.3	14.7
Repa	0.2	4.6	„ posneto	3.8	9.0

Bradavice pri domačih živalih.

Na koži pri naših domačih živalih nastajajo večkrat izrastki in tvorbe, ki živali ne bole in ki navadno tudi vsaj v večji meri ne ovirajo porabe in običajnega užitka od živali, pač pa dostikrat znatno kaze zunanost živali; take tvorbe so tudi bradavice.

Bradavice se prikazujejo pri vseh vrstah naših domačih živali, vendar pa najrajše pri goveji živini in pri konjih. Bradavice prinese semintja žival že s seboj na svet, toda to so le prav redki primeri in žival jih dobi navadno pozneje v življenju. Bradavice se pokažejo na živalski koži nenadoma in v prav različnih oblikah ter tudi na različnih delih telesa. Pri prežvekovalcih nastanejo bradavice pa najrajše na vimenu in na glavi.

Kaj je pravi vzrok, da nastopijo bradavice, se ne da dognati z gotovostjo; dognano je le to, da se pojavijo bradavice na onih mestih kože, kjer je tenka in fina. Misli se tudi, da nastanejo tam, kjer se kožo precej draži. Naši živinorejci so pogosto mnenja, da se bradavice **nalezajo** ali **podedujejo** ter da se prenašajo od človeka na žival in narobe. Pogosto vidimo, da se pokažejo bradavice pri eni kravi v hlevu in se polagoma pojavijo tudi pri sosednjih kravah. Opazilo se je med drugim tudi, da je prišla v hlev nova dekla, ki je imela na rokah bradavice in v nekaj mesecih dobilo je več krav, katere je molzla, tudi bradavice na vimenu.

Za nas so najvažnejše bradavice pri **goveji živini**. Govedo dobi bradavice zlasti na vimenu, kjer nam delajo lahko težave in škodo pri molži, mlado govedo pa dobiva rado bradavice zlasti na glavi, po trebuhu in na vratu. Včasih se napravi na govedu toliko bradavic, da je skoro vsa koža z njimi pokrita; pri živalih, ki so se prvič ubrežile in teletile, je vime včasih tako posejano z različnimi bradavicami, da je molža prava težava. Bradavice so pa lahko ne le izredno številne, temveč tudi izredno velike in različne oblike; v enem primeru so po operaciji tehtali bradavice in dognali, da so bile 30 kg težke. Pred nekaj časa pokazali so mi v bližini Ljubljane kravo s tolikimi in tako velikimi bradavicami na vimenu in po trebuhu, da sem bil v zadregi, kaj naj svetujem posestniku.

Kaj naj storimo z bradavicami? Kakor sem že rekel, bradavice ne napravljajo živali nikakih bolečin in navadno nam ne delajo tudi znatne škode in zaraditega tudi ni potrebno, da bi si delali posebne skrbi, ako se pokažejo. Bradavica nastane brez boleznin in bolečin in ravnotako tudi dostikrat sama zopet izgine. Pri vseh vrstah bradavic in še posebno pri takih, ki vise na ožjem peclju, se prav pogosto pripeti, da se vedno bolj suše, da postajajo manjše in naposled odpadejo ter ne puste na koži prav nobenega sledu za seboj. Kadar ne marajo bradavice same izginiti in kadar jih je preveč, tako da res kaze žival ali pa celo, da so nadležne, potem želi posestnik, da se bradavice odstranijo. Z notranjimi zdravili ni mogoče bradavic odstraniti, pač na mehničnem potom ali z majhno operacijo. Ako bradavica ne sedi na opasnem kraju (n. pr. očesni trepalnici), jo je skoro vedno mogoče odpraviti, vendar je pa treba biti pripravljen na to, da se bo zopet ponovila; bradavice imajo pač to lastnost, da

se rade ponove, ako se jih je na umeten način odpravilo.

Najlažje in najzanesljivejše se odpravijo take bradavice, ki vise na peclju; te bradavice enostavno podvežemo. Podvežo napravimo na ta način, da položimo okoli peclja primerno in močno vrstico, katero na to prav krepko zadragnemo in zavežemo; ta podveza prične takoj ovirati dotok krvi in prehrane v bradavico in bradavica se prične sušiti in manjšati. Čez nekaj dni ni podveza več dosti krepka in treba jo je nanovo dobro zadragniti; ako to zadriganje še parkrat ponovimo, se posuši tudi peclj in odpade z bradavico vred.

Mnogokrat pa bradavica ne visi na peclju in je taka, da je ni mogoče podvezati; bradavice te vrste je treba odrezati z nožem ali s škarjami ali pa odščipniti s primernimi kleščami; semintja so bradavice tudi take, da se jih mora izpraskati. Če bradavico odrežemo ali odščipnemo, se mora ono mesto, na katerem se je držala bradavica, obžgati z razbeljenim železom ali pa s peklenskim kamenom (lapis) ali pa s solitno kislino; ako je pa bila bradavica na vimenu na sescu, je najbolje, ako se namaže to mesto s salicilnim mazilom. One bradavice, ki se ne dajo lahko odstraniti, je pa dobro namočiti večkrat s formalinovo raztopino, da se prično polagoma sušiti in manjšati.

F. Černe.

Pravila

samostojnega odseka za perutninarstvo in kunčerejo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

Člen 1.

Samostojni odsek za perutninarstvo in kunčerejo je ustanovljen na podlagi § 25. pravil Kmetijske družbe za Slovenijo po sklepu glavnega odbora z dne 21. februarja 1929. ter ima svoj sedež v Ljubljani. Odsekova pravila določa in izpreminja edinole glavni odbor Kmetijske družbe.

Člen 2.

Namen odseka je, z vsemi dopuščenimi sredstvi pospeševati gospodarski razvoj in napredek perutninarstva in kunčereje.

Člen 3.

Delokrog odseka. V dosego svojega namena vrši odsek naslednje naloge:

1. Priskrbuje plemenske živali in jajca za valjenje;
2. dobavlja perutninarjem in kunčerejem vse potrebščine;
3. podpira zavode in postaje za perutninarstvo in kunčerejo;
4. prireja razstave in ogleda plemenskih živali;
5. prireja zborovanja, strokovna predavanja in poučne tečaje;
6. izdaja poučne članke v „Kmetovalcu“ in širi strokovno čtivo;
7. zbira statistiko perutninarstva in kunčereje;
8. posreduje in pospešuje prodajo pridelkov perutninarstva in kunčereje;
9. nudi moralno in materialno podporo vsem gojiteljem perutnine in kuncev.

Člen 4.

Odsek je organ Kmetijske družbe, deluje pa v zmislu teh pravil samostojno. Z oblastmi občuje po odboru Kmetijske družbe, ki je dolžan vse odsekove spise neizpremenjene in,

če spozna za dobro, tudi z dodatnim priporočilom pošiljati jih na določeno mesto.

Člen 5.

Sredstva, ki služijo odseku v dosego njegovega namena, so prispevki udov, vsakovrstne podpore Kmetijske družbe za Slovenijo ter izposlovanje podpore iz javnih zakladov. Med ta sredstva spadajo tudi vse pridobitve, ki jih dobi odsek s svojim delovanjem na podlagi teh pravil.

Člen 6.

Odsekovi pravi udje morejo biti edinole udje Kmetijske družbe za Slovenijo (ud Kmetijske družbe je lahko vsaka neoporečena oseba). V svrhu razširjenja in poglobljenja odsekovega delovanja pa more odsekov odbor sprejeti za podporne udje tudi druge neomadeževane osebe, ki iz kateregakoli vzroka niso člani Kmetijske družbe, pa se zanimajo za rejo perutnine in kuncev.

Člen 7.

Dolžnost vseh udov je po svojih močeh podpirati odsekovo delovanje, sprejeti izvolitve v odsekov odbor ali v druge posebne odbore, ki se po potrebi začasno ali v kakih krajih osnujejo za časovno omejene strokovne prireditve. Vsi udje so tudi dolžni ob določenem času plačati od sekovega občnega zbora določen letni prispevek.

Člen 8.

Vsak odsekov ud ima v enaki meri pravico uživati vse ugodnosti, ki jih nudi odsek v dosego svojega namena, zlasti pa imajo vsi udje pravico udeleževati se odsekovih priredb ter občnega zbora. Na občnih zborih glasovati, voliti in voljeni biti pa imajo pravico le pravi udje.

Člen 9.

Odsekova poslovna doba se začne 1. marca vsakega leta. Ud, ki je v zastoju z udnino, nima pravice na ugodnosti, ki jih nudi odsek. Ud, ki ni plačal predpisanega letnega prispevka, preneha biti ud odseka in vse njegove pravice do odseka ugasnejo.

Člen 10.

- Odsekova organa sta
1. odsekov občni zbor in
  2. odsekov odbor.

Člen 11.

Občni zbori so redni, ki se vršijo vsako leto v drugi četrtini koledarskega leta, in izredni občni zbori, ki se sklicujejo po potrebi. Vsak občni zbor se mora poprej razglasiti v glasilu Kmetijske družbe za Slovenijo. Ta razglas velja za vabilo na občni zbor ter je v njem navesti spored. Na rednem občnem zboru je obravnavati o letnem poročilu odsekovem, oziroma delovanju njegovega odbora, o letnem računskem zaključku za preteklo leto in o proračunu za prihodnje leto ter je izvršiti volitve v odsekov odbor. Druge točke sporeda rednega občnega zbora in izrednih občnih zborov določi odsekov odbor. Občni zbor je sklepčen, če je navzoč odsekov načelnik ali njegov namestnik, vsaj polovica odsekovih odbornikov in najmanj desetina pravih udov. Ob nezadostni udeležbi se občni zbor vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim sporedom, četudi je navzočih manj kot desetina pravih udov. Pri volitvah in pri glasovanju so veljavne tozadevne določbe pravil Kmetijske družbe za Slovenijo.

Člen 12.

Odsekov odbor sestoji iz načelnika, tajnika in blagajnika ter 12 odbornikov, ki se izvolijo na občnem zboru za dobo enega leta in se dele na dva pododseka po 6 članov, in sicer perutninarski in kunčjerejski pododsek. Odbor vodi skupne agende, dočim poslujeta oba pododseka vsak za svojo

stroko. Za delovanje odbora in posameznih odsekov je merodajen poslovnik, ki ga sestavi odbor. Odbor je sklepčen, če je navzoč načelnik ali njegov namestnik in vsaj 7 odbornikov.

Člen 13.

Načelnik zastopa odsek na zunaj ter pravnoveljavno podpisuje vse odsekove dopise, naznanila in razglase; on vodi odsekove občne zборе, odborove seje ter vodi in nadzoruje vse odsekovo delovanje. Če je načelnik zadržan, ga nadomestuje njegov namestnik, ne da bi bil v to posebno pooblaščen. Odsekova pisarna je združena s pisarno Kmetijske družbe za Slovenijo in njeni uradniki so odseku na razpolago za vršitev vseh administrativnih in blagajniških poslov.

Člen 14.

Nesoglasja in spore razsoja odsekov odbor, če pa kaka sporna stranika z razsodbo ni zadovoljna, jo končno veljavno razsodi glavni odbor Kmetijske družbe.

Člen 15.

Ker je odsek za perutninarstvo in kunčjerejo obstojni del in organ Kmetijske družbe, zato je vse odsekovo premoženje istočasno tudi družbeno. Samostojni odsek more premoženje in nepremično premoženje imeti ali dobivati le v imenu Kmetijske družbe za Slovenijo.

Člen 16.

Obstoj in razpust odseka je odvisen od sklepa glavnega odbora Kmetijske družbe, zato ob eventuelnem razpustu odsek nima pravice sklepati o svojem premoženju, ker je to na podlagi teh pravil in pravil Kmetijske družbe za Slovenijo itak lastnina te družbe.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 9. Lansko leto je lepo obrodila smreka. Nabrajal sem že v jeseni 2 kg smrekovega semena z namenom, da ga posejem. Hranim ga v kleti, pomešanega s soljo, kjer upam, da bo dobro prezimil. Imam namreč prostor, ki je precej zasenčen z listnatim drevjem. Sedaj ga hočem pogozditi, čeravno sem ga še pred leti nad polovico kosil. **Kdaj je najprimernejši čas za setev smrekovega semena?** Kako ga je sejati, da ne bo treba pozneje presajati rastlin? (M. S. v G.)

Odgovor: Setev smrekovega semena se vrši prav na preprost način marca ali aprila meseca, ko se zemlja nekoliko osuši. Važno pri tem je, da je zemlja očiščena plevla, trave in grmovja ter da se jo pripravi za setev. Najboljša zemlja je seveda v posekanih gozdovih, kjer je gozdna prst še ohranjena. Senožet je pa treba z železnimi grabljami prej dobro pregrabiti in temeljito zrahljati rušo, še bolje jo prekopati in odstraniti vse, kar bi škodovalo mladim rastlinam. Boljše in temeljitejše to delo izvršimo, tem večji imamo uspeh. Seme se seje na široko kakor deteljno semene. Na to se seme zagrebe z grabljami, tako da pride $\frac{1}{2}$ do 1 cm globoko. Na 1 oral se porabi 6—10 kg semena. Gledati je pri setvi, da se seme lepo enakomerno porazdeli. Lahko sejemo smrekovo seme tudi v vrste. Na vsakih 1 do 1 $\frac{1}{2}$ m se zemlja dobro predela v pasovih, ki so približno $\frac{1}{2}$ m široki; tu sem se potem seme vseje. Te proge napravimo vodoravno, da jih pozneje dež ali kaj drugega ne razkoplje. S setvijo v vrsto se prihrani mnogo na delu, pa tudi poznejše obdelovanje in oskrbovanje je lažje, zlasti če je plevel ali kaj drugega zopet pogvalo. Kjer je lega prav solčna in suha, tamkaj mešajo nekateri med seme oves in žito z namenom, da se tako pozneje obvaruje mlade rastline pred hudo vročino. Smrekove seme skali po približno 3 do 4 tednih po setvi. Vkljub tej enostavnosti se setev gozdnih semen v naših razmerah ne priporoča, ker se seme porazgubi (ptiči, miši). Večkrat za-

Jusi mlade rastlinice plevel, vročina ali pa mraz, zato se za male posestnike priporoča, da sadijo sadike. — r —

Vprašanje 10. Imam travnik 50 arov velik, ki leži ob Savi na sipni zemlji. Pred 5 leti sem ga preoral in obdelaval za njivo in dobro gnojil. Sedaj ga hočem nanovo zasejati. **Katera travna in deteljna semena naj posejem, da do-
bim dobro travniško rušo?** (I. T. v L.)

Odgovor: Za ta prostor potrebujete 28 kg semena, ki ga je posejati med oves. Najprej je posejati oves po surovim brazdan. Ko ste njivo z brano prevlekli, je posejati še pripravno mešanico trav in detelj. Svetujemo Vam sledečo mešanico za Vašo zemljo in lego: 1½ kg domače detelje, ¾ kg bele detelje, ¾ kg hmeljne lucerne, 4 kg pasje trave, 5 kg francoske pahovke, 2 kg mačjega repa, 2 kg laške lju-like, 3 kg angleške lju-like, 4 kg travniške bilnice, 2 kg pasjega repa, 2 kg mehke stoklase, 1 kg travniške latovke, 1 kg ovčje bilnice, skupaj 28 kg. Cene* tem semenom dobite v in-seratnem delu „Kmetovalca“. Travna semena je plitvo zavla-čiti z brano, v katero vpletete trnjevih vej. Oves je pokosi-ti, kakorhitro stopi v latje. — r —

Vprašanje 11. Hočem gnojiti travnik, ki ima lahko pe-ščno zemljo. **S kakšnimi umetnimi gnojili naj gnojim in ko-
liko jih potrebujem za 1 ha?** (Fr. L. v B.)

Odgovor: Ker potrebuje Vaša zemlja vseh gnojilnih snovi, Vam priporočam, da vzamete mešano umetno gnojilo, ki je znano z imenom „Nitrofoskal“. Za 1 ha potrebujete naj-manj 500 kg tega gnojila. — n —

Vprašanje 12. Kupil sem predkratkim vinograd, ki ga hočem sedaj nanovo zasaditi. Ker pa si do sajenja ne morem priskrbeti komposta, vprašam, **če smem gnojiti s svežim hlev-
skim gnojem ali pa z umetnimi gnojili in kako naj gnojim z
enim in drugim?** (F. Z. v B.)

Odgovor: Dotični svet morate najprej zriholati, t. j. globoko prekopati, da bo pripraven za saditev trt. Gnojite lahko s hlevskim gnojem, ki bo v tem primeru bolj učinkoval kot umetna gnojila, ker bo obenem zemljo izboljšaval v nje-nih lastnostih, dočim nudijo umetna gnojila samo najpotreb-nejše redilne snovi. Izmed umetnih gnojil Vam svetujemo me-šano gnojilo nitrofoskal, ki ga potrebujete za vinograd po 800 kg na 1 ha. S hlevskim gnojem lahko gnojite pri saditvi, in sicer k trtam v jame. Z umetnim gnojem pa počez in pri saditvi, toda tako, da ne pride gnojilo v neposredno dotiko s koreninami. To velja sicer tudi za hlevski gnoj. Svetujemo Vam, da si kupite knjigo „Vinarstvo“, katero je spisal ravnatelj A. Zmavec, da se poučite o sajenju in gnojenju trt, pa tudi o drugih vprašanih novega vinogradništva. — r —

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Breznica je zborovala 20. januarja t. l. Od 75 članov je bilo 17 navzočih. Računski zaključek izkazuje 1736 Din dohodkov, 1655 Din stroškov in hranilnično vlogo 2173 Din. V odbor so bili izvoljeni: Jan. Pristov načel-nikom, Jos. Pogačar, Fr. Zupan, Jan. Zupan in Fr. Čop odbor-nikom. Za delegata sta bila izvoljena Jan. Pristov in Fr. Šilar. Pri slučajnostih se je opozarjalo na potrebo večjega za-nimanja na red pri rabi podružničnega orodja in na rejo potrebnih merjaščekov in mladih bikov.

Kmetijska podružnica za Muto in okolico je zborovala 30. decembra 1928. Od 42 članov je bilo navzočih 12. Iz ra-čunskega zaključka je povzeti, da je imela podružnica 1995 Din prejemkov in 1700 Din izdatkov. Pri nadomestni volitvi je bil izvoljen Fr. Mravljak za blagajnika. Pri slučajnostih se je sprejel predlog, da se nabavi trokar proti napenjanju govedi.

* Objavljene bodo v prihodnj. številki.

GOSPODARSKE STVARI.

Izvoz perutnine in divjačine v manjših pošiljkah. Neka-teri manjši podeželski izvozniki perutnine in divjačine se pri-tožujejo, da je izvoz tega blaga znatno ožje omejen po dolo-čilu, da mora vsaka, še tako mala pošiljka za izvoz, biti pre-gledana na oddajni postaji po živnozdravniku. Tak postop-ek zelo podraži izvozne stroške in ovira izvoz teh pridel-kov, ki tvorijo važno izvozno postavko Slovenije. Perutnina, oziroma divjačina, je itak pregledana na obrajni postaji po obmejnem veterinarju, zato bi moral ta pregled zadostovati. Kmetijska družba je na tozadevno pritožbo izvoznicarjev do-pslala kmetijskemu ministrstvu vlogo, v kateri se zavzema za to, da se ta veterinarski pregled za manjše kot vagonске pošiljke omeji na že veljavni pregled na obmejni postaji.

KMETIJSKE NOVICE.

Enodnevni tečaj za rez v vinogradu se vrši dne 16. marca t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14. do 18. ure. Potrebni, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano.

Zatiranje vran. Da se omeji nadaljnje razmnoževanje vran, ki delajo že prav občutno škodo zlasti poljedelcem, je sklenil oblastni odbor mariborske oblasti pospeševati zatiranje vran. Najboljši čas je sedaj pozimi, in najboljši način polaganje strupa; v ta namen se je najbolje obnesla tako-zvana „fosforjeva pasta“. Da se ta akcija čim obširneje iz-vede, priznava oblastni odbor mariborske oblasti na toza-devno prošnjo občinam in kmetijskim korporacijam 50% pod-poro za nabavo „fosforove paste“. Prošnje, kolkovane z 5 Din, je vlagati naravnost na oblastni odbor v Mariboru. Natančna navodila za vlaganje teh prošenj kakortudi za naj-uspešnejši način zatiranja vran se dobi na vsakem občinskem predstojništvu mariborske oblasti.

KNJIŽEVNOST.

Na recenzijo svojega „Hmeljarstva“ odgovarjam zaradi stvarnosti sledeče:

Pod publico razumevam peščenoilnato zemljo z obilo apna. Na str. 73. je to točno rečeno. Na lokalni pomen besede se nisem oziral. Koliko velja hmeljevina za nastil in krmo, sem povedal in poudaril pri jesenskih poslih v hmeljniku, da jo je najbolje zažgati zaradi škodljivcev. Ali je žični nasad cenejši ali dražji, sem skušal dokazati z računom. Nikjer ne oporekam, da ni Lorberjeva sušilnica boljša od preprostih, toda draga je. Poudarjam v knjigi, da je sušenje v sobi le pripomoček v sili, ki ga bomo vključ nevarnosti ognja morali uporabiti, ako bo sila. Nikjer ne trdim, da so baš Savinjšani nazadnjaški v tehniki hmeljarstva, res je pa, da smo nazad-njaški, kar se tiče **pospeševanja** hmeljarstva. Savinjšani bi lahko danes imeli hmeljarsko šolo, če bi bili hoteli. Pri meni znači hmeljevka vedno hmeljski drog. Tudi vinogradniki upo-rablajo „hmeljevke“ za matičnjake. Kdor ve, kaj je to „ko-bul“ („kobula“ čisto napačno) v rastlinski morfologiji, ve tudi, da razcvetje hmelja nikdar nima oblike kobula. Beseda kobula je zlezla v hmeljarsko terminologijo iz nemščine, kjer so pa sedaj že napako spoznali (glej Fruhwirt: Hopfenbau) in po-pravili. Čehi pravijo storžku „hlavka“ (po naše glavica), a ne „okolik“ (kobul). Zakaj je mi ne bi smeli? Rabim besedi štor in koreniko v istem pomenu. Žalca nisem zapostavil, saj ga v zgodovinskem delu dovolj omenjam in celo prinašam sliko

„Hmeljarne“, klimatično ga pa nisem mogel obdelati, ker nima meteorološke postaje. **Inž. Vinko Sadar, Bukovo, Srbija.**

DRUŽBENE VESTI.

Opozorilo vsem podružnicam!

Naročila na modro galico. Ker je bil čas za naročitev modre galice določen do konca februarja, vsa naročila pa do danes še niso došla, opozarjamo na zamudo vse podružnice in jih pozivljamo, da se s svojimi naročili čimprej priklasi in pošljejo za vsakega naročnika in za vsak kg po 2 Din are.

Naročila na semenski krompir sprejema družba še nadalje, in sicer do 15. marca t. l. Opozarjamo na to vse, ki želijo priti do semena. Družba ga bo naročila le toliko, kolikor prejme naročil od svojih podružnic, ki so se pravčasno oglasile. Krompir se bo uvozil šele po 1. aprilu, da bomo deležni carinskih ugodnosti. Za naročila na krompir je treba poslati aro, ki znaša za vsak kg 1 Din.

Samostojni odsek za perutninarstvo in kunčjerejo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani se je obnovil v seji glavnega odbora Kmetijske družbe dne 21. februarja 1929. Ta odsek je deloval do vojne, ki je ustavila tudi delovanje tega odseka. Sedaj po vojni se je pa pokazala zopet potreba za smotreno pospeševanje perutninarstva kakor sploh male živinoreje, zlasti pa kuncev.

Občni zbor samostojnega odseka za perutninarstvo in kunčjerejo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v nedeljo, 3. marca t. l. ob desetih dopoldne v družbenih prostorih na Turjaškem trgu števil. 3/1. s sledečim sporedom: 1. Poročilo o obnovitvi perutninarskega in kunčjerejskega odseka, 2. prečitavanje pravilnika, 3. volitev odbora, 4. določitev letnega prispevka, 5. prireditve razstave za perutnino in kunce, 6. slučajnosti. — Vabimo vse rejce in prijatelje perutnine in kuncev, da se mnogoštevilno udeleže občnega zbora in pokažejo s tem, da jim je v resnici ležeče na vzajemnem in smotrenem pospeševanju teh dveh važnih panog našega kmetijstva. Pred zborovanjem se bodo sprejemali novi člani. Vabimo zlasti tudi naše gospodinjice, da se udeleže zborovanja in da pristopijo v ta odsek.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo, 28. decembra 1928, ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

(Konec.)

6. Predlogi podružnic.

Glavni odbor je izmed številnih predlogov, ki so jih doposlale podružnice za družbeni občni zbor, določil samo tiste za obravnavo na tem zborovanju, ki jih ne more rešiti sam glavni odbor oz. vodstvo Kmetijske družbe in ki imajo bolj splošni pomen.

Na predlog podružnic **Teharje** je občni zbor sklenil, ustanoviti družbeno skladišče v Celju, v kolikor bodo za to dani pogoji.

Podružnica **Struge pri Dobropolju** je predlagala, naj družba posreduje, da se vpeljejo tečajji za vzgojo živinozdravniških pomočnikov po deželi, ki naj pomagajo pri nujnih bolezenskih primerih pri živini v krajih, ki so oddaljeni od živinozdravnikov. — Občni zbor je ta predlog soglasno sprejel.

Podružnica **Ribnica na Dolenjskem** je predlagala, naj družba po možnosti zopet začne razdeljevati med ude sadna

drevesca, četudi po primerni odškodnini. **G. predsednik** in **družbeni ravnatelj** sta pojasnila delegatom, da je družba poskrbela že za razširjenje družbene drevesnice s tem, da je vzela v najem zemljišče na Bokalcih, da bo mogoče vzgajati večje število drevesc. Glede brezplačne oddaje, pa je to sedaj nemogoče, ker udnina ne krije niti stroškov za izdajo „Kmetovalca“. Pred vojno so udje plačevali po 4 K za udnino, kar bi odgovarjalo današnjim 80 Din v vrednosti.

Podružnica **Letuš** je predlagala, naj družba izda katalog s slikami najboljših in priporočljivih kmetijskih strojev, da se kmetovalci o njih pouče in si lažje naroče, kar potrebujejo. **G. predsednik** je pojasnil, da je družba že v tekočem letu nameravala izdati tak katalog, vsled pomanjkanja sredstev, se pa to ni moglo izvesti. Upati je pa, da se bo izdal še tekom prihodnjega leta.

Podružnica v **Šiški** je predlagala, naj občni zbor sklene, da skušaj družba doseči: 1. prepoved uvoza inozemskega krompirja in izvoz našega domačega pridelka; 2. naj se zabrani uvoz vseh mlečnih izdelkov; 3. ker je pomanjkanje krme, naj se prepove izvoz otrobov in močnih krmil; 4. naj družba skuša doseči podporo za cenejšo oddajo otrobov in močnih krmil živinorejcem tistih okrajev, ki so bili prizadeti po toči. — Občni zbor je soglasno sprejel to resolucijo, odklonil pa predlog g. Komana, ki zahteva, naj družba vzame odprodajo krompirja v svoje roke.

G. Inž. Šturm iz Konjic, je priporočal družbi, naj ustanovi skladišča kmetijskih potrebščin v vseh večjih okrajih, kjer so za to dani pogoji. Občni zbor je osvojil tudi ta predlog.

G. Lenarčič iz Blok, je prosil, naj Kmetijska družba poskrbi za živinsko sol, ki je nujno potrebna v letošnjem letu, ker je krma slabejše kakovosti. Dobil je pojasnilo, da je družba storila tozadevno vse mogoče korake, dosedaj pa žal brezuspešno.

G. Lenarčič je nasvetoval, naj družba stremi za tem, da pridejo kmetovalci Slovenije čimprej do svoje **kmetijske zbornice**. Dandanes, ko imajo že vsi stanovi svoje zbornice in so jo celo lovci že zahtevali, je kmetijska zbornica ena najbolj važnih zahtev in potreb slovenskega kmeta. Ta predlog je bil od občnega zbora soglasno in z odobravanjem sprejet.

G. Zupančič iz Mokronoga je predlagal, naj občni zbor naroči glavnemu odboru, da temeljito prouči zadevo zakona kmetijskih kreditov in pravnoveljavno sklene glede pristopa v članstvo oblastne kreditne zadruge v Zagrebu, kakortudi najetja primerne kredita, ki je potreben za poslovanje Kmetijske družbe. Občni zbor je tozadevno soglasno sklenil, da za glavnemu odboru polno moč, da po lastni uvidevnosti ukrene vse, kar se mu tozadevno zdi potrebno in koristno za družbo in da bodo ti njegovi sklepi ravnokot veljavni, kakor da jih je sklenil občni zbor.

G. predsednik je podal še nekatera pojasnila na vprašanja delegatov v stvareh blagovnega prometa.

Nato je ob polu dveh popoldne zaključil občni zbor z voščilom k novemu letu 1929.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Mošnje, v nedeljo, 17. marca ob 3. popoldne v stari šoli; **Apače**, v torek, 19. marca ob 9. dopoldne v gostilni Karla Fürst; **Ormož**, v torek, 19. marca ob 9. dopoldne v mali dvorani kletarskega društva; **Št. Jošt nad Vrhniko**, v nedeljo, 24. marca ob dvanajstih v gostilni Škvarča; **Kostanjevica**, v nedeljo, 7. aprila ob 8. dopoldne v osnovni šoli.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

„Zabranivši drisko pri teletih in prasičih, je Thürpil občudovalnega uspeha. Njegova dobrota je neoporekljiva. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.“

„Rhürpil“ zabrani ovčjo drisko! O. H. kmetovalec v O.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Pomagajte ozimini

ki je trpela po zimskem mrazu

s čilskim solitrom

ki je najboljša in najhitrejša učinkujoča **dušičnato gnojilo**. Gnojite z njim, čim skopni sneg, toda samo po suhih rastlinah. **Čilski soliter** dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani in povsod tam, kjer prodajajo umetna gnojila. Vsa pojasnila in navodila podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. I./II.

„PROMINUL“

nadomestna koncentrirana tečna hrana za perutnino.

Poveča produkcijo jaje! Ohrani zdravo perutnino! Povišuje dobiček! Prospekti brezplačno. Zastopnik:

PERUTNINARSTVO M. GOLOB LESNOBRDO 4, P. VRHNIKA, SLOVENIJA.

ARBORIN

priznано dobro

sredstvo za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, osobito v zimskem času, izdeluje tvrdka

„CHEMOTECHNA“
družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke in izboljšate zemljo. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
bmelj	180—250 kg.

Sedaj spomladi naj vsak gnoji krompir z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

AGRIKULTURNI KEMIČNI URAD V ZAGREBU, Račkoga ul. 2/II.

40% kalijevo sol si nabavite pri Kmetijski družbi za Slovenijo in njenih podružnicah.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA ŠTEV. I.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav „Kmetški dom“ Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente.

Stanje vlog nad 20,000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice dragih zavodov sprejema kot gotovino brez prekičenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročtvu, na vkojžbo in zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2 in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo spremljanje oglasov za prihodajo številko.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Krasne tlakove

za veže, kuhinje, cementne cevi, nagrobne spomenike, stopnišč., podboje izdeluje Ivan Gostinčar, cementarna Pešata, pošta Dol pri Ljubljani. 263

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stike v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega c. 6. Tkanje najcenejše! 273

Unda - Radió

Kradio - Aparate in sestavne dele nudi kmetovalcem tudi na obroke: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Teodor Drenig, Ljubljana, Drenikov vrh. 2

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec pisani kardinal, Damasonov kosmač, mašangar. — Visoke hruške; mošnice, od prtičnih: Delovke, Klapovke, Viljamovke, ter nekaj češplje, češeni in marelice, ima na prodaj Ivan Hafner, Sv. Duh 10, pošta Škofja Loka. (Več po dogovoru. Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 12

Sadna drevesa.

Visokodebelne jablane, hruške, češplje, orehe kakor tudi najboljše vrste od prtičnih, in več sto divjih kostanjev. (Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno) ima na prodaj: Jakob Pintar, sadjerelec pri Sv. Tomažu, pošta Bukovica nad Škofjo Loko. 20

Sadno drevje!

Za pomladansko saditev imam na prodaj večje število raznih, samo boljših vrst sadnega drevja, visokodebelno in prtično. Cene zmerne in po dogovoru. Andrej Hafner, Dorlarje 14, Škofja Loka. 6

Sadno drevje.

2000 komadov visokodebelnih jablan; šampanjske renete, bobovec, pisani kardinal, damasonov kosmač, zlata reneta, gorenjska voščenska in še druge boljše vrste. Cena prvi vrsti po 10 Din, druga vrsta 8 Din, ima na prodaj: Franc Hafner, Sv. Duh št. 21, pošta Škofja Loka. (Manj kot 30 dreves se ne razpošilja.) 38

Trgovskega vajenca

z boljšo šolsko izobrazbo, poštenega, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na Gorenjskem, istotam se sprejme

vrtnarja,

pridnega in poštenega, kateri bi bil zaposlen tudi v trgovini. — Ponudbe je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod št. 57. 57

Vabilo

na 24. redni občni zbor „Kmetijskega društva za ptujski okraj v Ptuj, ki se vrši na Jožefovo dne 19. marca 1929 ob 10. uri dopoldne v prostorih „Posojilnice“ v Narodnem domu. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o lanskem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1928. 4. Volitev treh udov načelstva. 5. Volitev petih udov nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Načelstvo. 49

Lep konj (falk)

štiri leta star, 16 pesti visok, visokih kopitov in lepe hoje, krotak in zelo dober za vožnjo, je na prodaj pri: Ivan Potočnik, Dobravčeva št. 8, pošta Ziri. 55

Službo upravnika

išče na večjem posestvu 28 let star Slovenec z večletno prakso na raznih veleposevstih na Češkem, kateri obvlada najmoderneje knjigovodstvo, vse moderne poljedelske stroje in poljedelstvo s'gloh. Cenjene ponudbe prosim na upravo „Kmetovalca“ pod „Pomlad 1929“, št. 46. 46

Jajca za valenje

od čistokrvnih grabastih pilmetk kokoši, komad po 5 Din oddaja: Tilka Jenko, Št. Vid pri Sčeni. 56

Prodajalec posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: Tehna-družba v Ljubljani, Mestni trg 25./1. 24

Seme pravega kašelskega zelja

prodaja 20 gramov za 6 Din Ignacij Mercina, Zgor. Kašelj, p. Dev. Mar. v Polju. 13

Fige, češplje in brinje

z zganjehubo ima v zalogi: Ivan Jelacín, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

Najnovejše štedilnike.

Kotle, peči, vrata, mreže, ventilacije, predpražnike, želez. korita za svinjake, okna in mlekar-ske potrebščine, izdeluje in razpošilja po nizkih cenah: Jakob Malenšek, železo-konstruksijska delavnica Bož. Bistrca. 17

Prodajam:

opravo malnega upmetnega mlina, t. s. 1 J. Kl-max motor 12 K. S. na surovo olje. 2.) 6 K. S parna lokomobila z mlafilno vred, ki se zamenja tudi za manjšo garnituro. Naslov v upravništvu „Kmetovalca“ 30

Veliko posestvo na prodaj!

Obstoječe iz gospodarskega poslojja, hlevov, njiv, kozlov in vinograda ima na prodaj radi bolezni: Martin Zviglič, Seebotno, p. Rajhenburg. 31

Brezovega lesa,

svežega, brez grč, od debeline 15 cm, dolžine 1.50 m dalje se kupi vsako količino. Ponudbe na upravo „Kmetovalca“ pod „Breze“ št. 35. 35

Montafonskega bika,

eno leto starega, čistokrvnega, ima na prodaj graščina Cemsenič, p. Dob pri Domžalah. 40

Kupujemo

zlato, srebro, platin, srebrne krome. Prevzamemo v pozlatenje in posrebrjenje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Siska, Sv. Jerneja c. 8. 42

Samostojnega upravitelja

išče veleposestvo v bližini Maribora. Prednost imajo vinogradniški strokovnjaki. Pisemne ponudbe s prepisi spričeval in absolviranih šol je poslati na: Upravo „Kmetovalca“ pod št. 54. 54

Štiri svinje

po 13 tednov breje, ima na prodaj J. P., Zalog št. 31, pošta Dev. Mar. v Polju. 53

Slamozelnica

(železna konstrukcija), dobro ohranjena, je na prodaj radi nabave večje slamozelnice. Primerna za motorski pogon. Poizve se pri Strojni zadrugi na Ježici pri g. Antonu Peršinu, v gostilni Aleš na Ježici. 52

Krojaškega vajenca

sprejemem takoj. Hrana, stanovanje in perilo v hiši. Matija Hrast, krojač v Lescah. (Gor.) 48

I. JAX & SIN

Ljubljana,

Gospodstva c. 2

priloga bogato zalogo. Pisalni stroji

Adler in Hivalni stroji za ročnino in obrt.

Vozna kolesa Styria

Dürkoop, Ceniki za

stonj in franko.

Lucerna detelja

garantirano prava Francoska, ki je priznana najboljša za naše kraje, se prodaja v trgovini s semeni Josip Urbančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8. Pišite po cenik, dobite za brezplačno. 51

Bika

14 mesecev starega (rumen, z belo glavo), ima na prodaj: Valentin Rahne, Zalog 7, p. Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. 50

Pet petelinov

rumene orpington, tri četrt leta stare, prav lepe plemenjake, ima na prodaj: Josipina Lunder v Ljubljani; Strma pot št. 4 (ob Strelški ulici). 47

Divjakj se kupijo:

in sicer 3000 komadov jabolčnih, 600 komadov hruškavih in 200 komadov češnjevih. Ponudbe je poslati na: Pavel Horbst, vodja drevsnevice v Mokronogu. 45

Kotel

zakuhanje prašičje hrane (200 litrov), je na prodaj! Poizve se: Dobrova 24 pri Ljubljani. 44

Dva plemenska bika

plavčavske pasme, (starost 17 mesecev), ima po urodni ceni na prodaj: Pavel Grošelj, Dobrava št. 2, pošta Ziri. 43

Jabolčnih in hruškavih divjakov

okoli 1000 komadov kupi kmetijska podružnica Škocjan pri Turjaku. 59

Vsi vinogradniki,

ki se interesirate za nakup nove bakrene

peronospora brizgalne

se obrnite še danes potom dopis ce

na tvrdko

Andrej Agnitsch

Novo mesto

kateri je do dolgoletnih bogažih izkustvih na tem polju (ustanovljeno 1886) ter moderni ureditvi delavnice omogočeno postavili na trg v vsakem oziru preizkušen kvaliteten izdelek, ki po mnenju strokovnjakov prekaša, pri kar najbolj poenostavljenem sistemu ter upravljanju, pri najuspešnejši delazmožnosti, prvovrstnem obilo jakim materialu, strokovnjaški ter vestni izdelavi in dosti nizki ceni prekaša brizgalne drugih sistemov.

Kupujte brusne kamne

Diamond

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

KMETOVALLEC.

Glasiilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400—	1/3 strani	Din 1600—
1/3 strani	Din 1200—	1/4 strani	Din 800—
1/4 strani	Din 800—	1/5 strani	Din 600—
1/5 strani	Din 600—	1/6 strani	Din 400—

Priloga listu stane Din 1500— **Moja naznanila** do 30 besed stanejo Din 20— vsako nadaljnja beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Deteljina, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov ne kupuje travna in deteljina semena. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost.

Cene za nadrobno oddajo travnih semen še niso točno določene in bodo objavljena v prihodnji številki „Kmetovalca“.

Dozpača detelja, gorenjska	98% čis.	95% kal.	26.— Din
švedska detelja (inkl. 3% bele)	96%	92%	—
lucerna, pristna francoska	98%	95%	—
lucerna italijanska	98%	95%	—
lucerna banaška	96%	95%	—
hmeljna lucerna	98%	90%	—
belá detelja (inkl. 3% švedske)	97%	95%	—
mačji rep	98%	93%	—
pasja trava	92%	94%	—
francoska pahovka	90%	85%	—
angleška ljulika	98%	85%	—
laška ljulika	99%	95%	—
travniška bilnica	99%	95%	—
travniška latovka	90%	86%	—
lisičji rep	54%	60%	—
mehka stoklasa	80%	80%	—
navadna šopulja	92%	95%	—
pasji rep	99%	90%	—
ovčja bilnica	90%	90%	—

Blago leži še na carini. Cene priobčimo prihodnjic.

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Korenjevo seme, oranžno rumeno po Din 56.— za kg, svetlo-rumeno po Din 50.—, Lobberichtersko po 56.— Din, Saalfeldsko po Din 50.—.

Semenska pesa: Mamut, rdeča po Din 15.— za kg.

Eckendorška, rumena po Din 17.— za kg.

Oberendorška, rumena po Din 14.— za kg.

Semenska grahara, (grahica) jara, po Din 5.— za kg.

Semenski oves po Din 3.75 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonke pošiljke.

Čilski soliter, 15,5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.50 za kg. Pri vagonsem odjemu po Din 3.35 za kg franco postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 500 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonsem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonsem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žindra se je podražila: Odslej stane 18½ do 19% blago po 125 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonem odjemu 123 Din franko vsaka postaja Slovenije pri pet ali desetonskem odjemu 124 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.50 za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sesamove tropine 50% beljakovin in tolščice po Din 3.80 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.— za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtné potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din bine po 70 Din, v steklenicah po dva kg po 25 Din in po 1 kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le ploče po 25 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v skatljicah po ¼ kg po Din 8.—; v skatljicah po ¼ kg po Din 15.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtné Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-transportne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtné nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 520, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtné po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravni za vse načine cepjenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starih drevju od Din 18.— do Din 20.—

Lopate za šitjanje nasajene po Din 64.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 litrov Din 1250, 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpirac „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—. M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Hoybergov aparat za določanje tolščice v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-nja) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); trokarji za teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje scalice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8, obroči za bike po Din 20; klešče za vdevanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po Din 35; zaustavljaj (proti vhananju sramnice) po Din 40, irigatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

HSCS plug UP5 za globočino 18 cm — teža 71 kg Din 825.—

HSCS plug UP6 za globočino 18 cm; teža 74 kg Din 870.—

HSCS plug UP7 za globočino 28 cm; teža 82 kg Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

št. 13 — železne, njivske, dvodelne, tež. 40 kg, Din 600.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po Din 1280 za komad, Ara 16 po Din 1520.—

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3200.—, II/1a po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.

Siamoreznice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—

Slamorznice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—

Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS 12 po Din 2900.—

Slamoreznica CCH12 za motorni pogon ali za pogon z vitlom, Din 4050.—

Reporeznice — „Kremžar“ z noži na bobnu po Din 350.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.